

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Flókiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-üzsdéjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedés-
ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Lapvezér:

LATINOVITS PÁL.

Felölts szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.

Tanítóknak, aljegyzőknek, írnokoknak, földműveseknek és szer-
nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félre 4 kor.
negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

A belügyminiszter a közigaz- gatás államosításáról.

A főrendiház hétfői ülésén szóba került a közigazgatás államosításának kérdése.

Sándor János belügyminiszter erről a kérdéssel hosszabb beszéddel válaszolt. Kijelenti, hogy a kormány tisztában van programjával és nyíltan bevallja, hogy igenis az a szándéka, hogy a vármegyéknel a választási rendszer helyett a kinevezési rendszert honosítja meg. Ez a törvényjavaslat azonban még nem jelenti ezt; egyedüli célja csak az, hogy egyelőre elhalasztja a tisztújítást, amely rövid idő múlva ugyanis más rendszernek fog helyet adni. Indító oka ennek az a körülmény, hogy köztudomású, hogy az általános tisztújítás a vármegyékben mindig nagy izgalommal szokott járni. Ehhez a kormánynak teljes mértékben joga van. Több precedens is idéz; felel, hogy 1907-ben a koalíciós kormány alatt is megtörtént, hogy a jelen leginél sokkal csekélyebb okból az 1907. évi LI. törvénycikkkel Borsodmegye tisztviselőinek mandátumát egyszerűen meghosszabbították. Jól tudja, hogy a választott tisztviselők mindenképpen megállják helyüket. Nem is ez az oka a kormány tervbevett reformjának, hanem az ország és a nemzet érdekében állónak tartja a kormány a kinevezési reform megvalósítását. Az önkormányzat lényege nem abban áll, hogy a megye közönsége néhány tisztviselőt választhasson, hanem abban, hogy a polgárok részt vehessenek az állami közigazgatás feladatainak megoldásában, ami a tervezett reform után még fokozottabb mértékben áll majd a vármegye közönségének módjában.

Még egy igen fontos ok szól a vármegyei tisztviselők kinevezése mellett s ez az, hogy ma a megyei tisztviselői állás már nem az, ami régen volt, nem nobile officium többé. Ma ez is hivatalnoki pálya, amely alapos előkészületet és egész embert kíván; megkívánja, hogy aki megyei tisztviselői állást vállal, ennek az állásnak egész életét, minden idejét szentelje s emellett nem folytathat többé földbirtokán gazdálkodást. Másrészt azonban a megyei tisztviselőnek is lehetővé kell tenni, hogy ennek ellenében tisztviselői állásában a maga existenciáját megtalálja s ki legyen zárva az a ma könnyen lehetséges eset, hogy a munkabíró és kötelesegteljesítő tisztviselőt pályája derekán mellétekintetek buktassák ki az évek hosszú során át betöltött megyei állásából. A közelmúltban egyik politikai irányváltása tanujelét adta annak, hogy számos jóra való és derék tisztviselő esett áldozatul a politikai rendszerváltozásnak. Meggyőződése, hogy a kinevezés a vármegye nemzeti jellegét semmiféleképpen sem fogja csorbitani s ezért kéri a javaslat elfogadását.

Gróf Károlyi hazafisága.

Gróf Károlyi Mihály, hogy a kormányon és a munkapárton rugjon egyet, még attól se riadt vissza, hogy világgá kürtölte, hogy Magyarország a pénzügyi krach előtt

áll. Ennek a csuf eljárásnak beláthatatlan következményei lennének, ha nem hivatott férfiak intéznék az ország ügyeit.

Károlynak ezt a megbotránkoztató eljárását megfelelő világításba helyezte gróf Tisza István abban a nagy beszédében, melyet a diszpolgári okleveleket átnyújtó küldöttségek tiszteletére adott bankétén tartott. Ennek a beszédnek jelzett része így hangzik:

»Tisztelt uraim, engedjenek meg, nekem kötelességem felhasználni ezt a pillanatot aktuális kérdések érintésére: (Halljuk! Halljuk!) Ha vizsgálat tárgyává tesszük azt, hogy miként teljesíti ebben a tekintetben hivatását a magyar közélet, nem tehetek róla, kénytelenek vagyunk konstatálni súlyos mulasztásokat és megállapítani súlyos felelősségeket. Én nem állítom azt, távol legyen tőlem, hogy ezeket az anyagi bajokat kizárólag a magyar politikai élet elfajulása idézte elő; ezek a bajok általános okokkal is összefüggnek, bekövetkeztek volna bárminő politikai irányzat mellett, de nem lettek volna ilyen súlyosak, nem zúdultak volna ilyen elemi erővel reánk és erősebben, akcióképesebben, ellentállóképesebben találtak volna a magyar állami, közhatalmú és társadalmi szerveket, ha a politikai életnek ezek az elfajulásai meg nem zibbasztották volna a magyar nemzetnek szervezeti erejét. (Igaz! Ugy van!) S ma, tisztelt uraim, azok között a súlyos bajok között, a melyekkel ma küzd minden magyar város hatósága és polgársága, vajjon ma azok, a kik szerepet játszanak az ország közéletében, azok, a kikre, mint a kormány politikai ellenfeleire az ellenőrzésnek, a felügyeletnek, de egyuttal az ösztönzésnek, a buzdításnak, a hasznos munkára való serkentésnek feladata vár, vajjon ma ezek az urak teljesítik-e ezt a feladatot? S ha mindazok, a kiket a kétségbeesés elkeseredése ösztökél, — értsük meg egymást: én azt hiszem, még ha ők talán jóhiszeműleg más gondolnak is, nem a hazafiúi kétségbeesés, hanem a tisztességes politikai küzdelem eszközeivel elérhető győzelem iránti kétségbeesés — ha ma kétségbeesett politikuskoknak e végső fegyvereihez nyulva, igyekeznek bemocskolni, diszkreditálni, az egész világ szeme előtt leszállítani a magyar közélet, leszállítani a magyar nemzet jóhírét és becsületét (Felkiáltások: Ezt Károlyi Mihály teszi!), vajjon szolgálatot tesznek-e ezzel annak a magyar közhatalmúgynek, a melyiknek a mai súlyos viszonyok között minden becsületes magyar embernek segítségére kell sietnie? (Felkiáltások: Nem bizony!)

Tisztelt uraim, itt van még egy másik jelenség. Az utolsó években sajnálattal tapasztalhatta mindenki, hogy Magyarország esküdt politikai ellenségeinek, azoknak, a kik a magyar nemzet létét ellenséges népáramlatok áradatába akarnák belefojtani, sikerült olyan híreket elterjeszteni a párisi pénzpiacra, a melyeknél fogva az a hit ébred fel a francia közönségben, hogy el fogja érni a mi nemzeti lélekfeltételeinkkel ellentétes politikai céljait, ha a magyar közigazdaságnak pénzforszási megnyitásban

rejlő támogatásában visszavonul. Politikai célokból legesküdtebb ellenségeink terjesztették mind azt a rágalmat, a melyik egyfelől hivatva volt megingatni a francia piacon a magyar közigazdaság egészséges voltába, hitelképességébe fektetett bizalmat, másfelől felébreszteni azt a politikai gondolatot, hogy Magyarország nem lesz képes magmaradni annak a szövetséges rendszernek keretében a melyik a szláv áradatokkal szemben legjobban képes a magyar nemzet létérdekét szolgálni (Zajos helyeslés.), ha megvonatik a francia piac pénzügyi támogatása, mert akkor pénzügyi összeroskadás fogja a támogatás megvonását kíséni. Terjesztették ezt eddig alárendelt zsurnalisztikai körök esküdt ellenségeink táborából vagy esküdt ellenségeink szolgálatába hajtva.

— A megyebizottsági tagválasztásokat a vármegyei közgyűlés december 4-ikére tűzte ki. A netáni pótválasztások december 30-án lesznek.

— A fegyver gyakorlatok célszerűbb időbeosztása érdekében Hódmezővásárhely sz. kir. város köriratot intézett az összes törvényhatóságokhoz. A fegyvergyakorlatoknak április és szeptember hónapokban magatartásához való csatlakozást kéri benne. A legutóbbi vármegyei közgyűlés magáévá tette Hódmezővásárhely állásfoglalását s elhatározta, hogy ezügyben pártolólág ir föl a kormányhoz.

A Dmke megszabadult

Gallovichtól.

A »Bács megye« küzdelme a Dmke működésének helyesebb irányba való terelése érdekében és az ügyvezető tisztikarnak, Galovich Jenőnek káros működése ellen, nem volt hiábavaló. Báró Dániel Ernő ny. kereskedelmi miniszter, a Dmke elnöke belátta, hogy a fenforgó viszonyok közt meddő törekvés az intézmény érdekében való sikeres munkálkodás, s ezért elhagyta elnöki állását. Mások is követték nagyszerű elnökük példáját. Csak Gallovich állt rendületlenül és nyugodtan. A vezetőség azonban végre megunt a Dmke elnökének makacskodását és állásához való göröcsös ragaszkodását s értésére adta, hogy mielőbbi távozása igen üdvös hatással lenne a Dmke-re. Gallovich sokáig habozott, de végre mégis hajlott a szíves felhívásra s beadta állásáról való lemondását.

Erről a Dmke egyéb fontos dolgairól ezeket jelentik Szegedről:

A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület vasárnap délelőtt tíz órakor zombori Rónay Jenő nyugalmazott főispán elnöklésével Szegeden a D. M. K. E. székházában igazgatósági ülést tartott, a melyen nagy számban vettek részt a szegedi és vidéki igazgatósági tagok.

Scossa Dezső nyugalmazott tanfelügyelő, a D. M. K. E. ügyvezető alnöke bejelentette az ülés elején, hogy Dániel Ernő báró elnök nov. 18-án Bécsben kelt és hozzá intézett levélben nagy elfoglaltságára való hivatkozással lemond tisztségéről. Az igazgatóság a lemondást tudomásul vette azzal, hogy a közgyűlés elé terjeszti, de megbizta az elnökséget annak kiutadására, vajjon a báró elhatározása megmáshatatlanné vagy sem.

Ezután a tárgysorozatot tárgyalták le, a

melynek során Andreics János miniszteri tanácsos, a D. M. K. E. új budapesti osztályának elnöke kevesen kikelt a D. M. K. E. szegedi központjának amaz eljárása ellen, hogy az ujonnan megalakult budapesti osztályt átírtaiban folyton dorgatóriumokban részesíti a régi és felszlatott osztály adósságairól és oly hangon leckézeti a vezetőséget, a mely teljes elkedvetlenedésre alkalmas. Az osztály vezetősége a jövőben — úgy mond — nem hajlandó eltérni, hogy munkájában minduntalan megakadályozzák és ha a jövőben sem hagy föl a középont örökös szekaturáival, úgy ő maga (Andreics) lesz azon, hogy a belügyminiszter vizsgálta felül a D. M. K. E. működését és hasson oda, hogy vagyont cél-szerűen és helyesen használják föl. (Bizony nem ártana, ha a belügyminiszter úgy a központ, mint a budapesti osztály ügykezelését alaposan megvizsgálná.) Javaslata az igazgatóság egyhangúlag elhatározta, hogy bizottságot küld ki a D. M. K. E. közmívelődési, birtokpolitikai, ipari és kereskedelmi részletkérdésének gondos kidolgozására, tekintettel a megváltozott balkáni politikai viszonyokra.

A midőn az igazgatóság áttért a D. M. K. E. tiszviselőinek fizetésrendezésére. Gallovich Jenő főtitkár, a ki a régi budapesti osztályt vezette s most a középontba rendelték be, fölállt és bejelentette állásáról való lemondását, a mi azzal okolt meg hogy idegrendszerét tíz év alatt megörölte a munka. (Azl hisszük, hogy egyéb okai is voltak. — A szerk.) Egyben 1914. július 1-től évi négyezer koronával nyugdíjaztatását kérte. Az igazgatóság a lemondást azzal vette tudomásul, hogy a főtitkárt nyugdíjba küldi.

Vármegyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1913. nov. 21.

Bács-Bodrog vármegye hatósági bizottsága f. hó 20-án több sürgős ügy letárgyalása céljából legifj. kamjonkai Szemző István főispán elnöklése alatt rendkívüli közgyűlést tartott.

A kerek 100 tárgyat felölő tárgysorozat egyes pontjainak mikénti elintézése iránt a bizottság tagjai csekély érdeklődést mutattak, amennyiben a közgyűlésen alig néhányan vettek részt.

Elnöklő főispán a megjelent bizottsági tagok szívélyes üdvözlése után a rendkívüli közgyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv vezetésével dr. Szabolcsy Dusan vm. főjegyzőt, míg a szólni kívánók feljegyzésével Lanczkor Antal II od főjegyzőt bízta meg.

Vidakovits Miklós és társainak felebbezése Bányim Nenád segélyezése értelmében Bácsbólyos képviselő testülete által hozott határozat ellen. Hat. jóv.

Az »Első Bácsalmási Hengerműmalom Részvénytársaság« felebbezése Bácsalmás községnek a villamos közvilágítás határozata ellen. A határozatot megsemmisítették.

Nagy Gábor felebbezése Szilágyi drágasági pótlékot megtagadó határozata ellen. Hat. megsem.

Putóczki Pál felebbezése Szilágyi rendőrség fizetésfelemlési kérelmét elutasító határozata ellen. Hat. megsem.

Gfrerer, Schoch és Grossmann vasutépítő vállalatnak felebbezése Csátalya üzség tulajdonát képező ingatlanoknak átengedése határozata ellen. Hat. megsem.

Branovacsai Dusan felebbezése Zenta városnak Branovacsai János temetési költségei határozata ellen. Hat. megsem.

Keresztury Károly felebbezése Zenta városnak az árverésekre számvevő kiküldése határozata ellen. Hat. megsem.

Salamon Imre felebbezése Zenta városnak az 1912. évi II. félévi perkimutatások és dr. Salamon Imre ügyész elleni fegyelmi elrendelése tárgyában hozott határozata ellen. A perkimutatásokra vonatkozó rész megsemmisítettét, a fegyelmi ügye pedig a közigazgatási bizottsághoz tételt át.

Politzer Leó felebbezése Zenta város képviselőtestületének Kiss Árpád családi pótléka határozata ellen. 200 kor. megállapított.

A zentai áll. s. községi főgimnázium tanári testületének felebbezése a tanárok családi pótléka határozat ellen. 200—200 kor. megállapít.

Politzer Leó felebbezése Zenta város képviselőtestületének Politzer Leó székertési ügye határozata ellen. Hat. megsemmisít.

Szevskits Mirko felebbezése Oszivácz segélyezése iránti kérelmének elutasítása ellen. Hat. megsem.

Schmidt Mátyásné felebbezése Órszállás segélyezése határozata ellen. Hat. jóv.

Fehér Sándor kántortanító felebbezése Bácsgyulafalva kántortanító kártalanítása kérelme határozata ellen. Hat. megsem.

Dr. Schneider Károly felebbezése Oszivácz községnek a telekönnyvi bevételek beszerzése határozata ellen. Póflásra visszaadott.

Dietrich Jakab felebbezése Okér bara alaptól felveendő kölcsön hat. ellen. Hat. jóv.

Tóth és társai felebbezése Martonos nagyréti földek mikénti bérbeadása hat. ellen. Hat. jóv.

A mádarasi takarékpénztár igazgatóságának felebbezése községnek a községi pótládó mikénti kivétele határozata ellen. Hat. jóv.

Dunabököny határozata az önkéntes tűzoltó egyesületnek adandó segély, jóv.

Palánka kéményseprővel kötött szerződés jóváhagyata.

Borócz szegényház építésénél felmerült többlet költség fedezete, jóv.

Palánka községi alkalmazottak nyugdíjárulékának a község terhére való átvétele, jóv.

Opalánka a községi pótládó szaporodása—apadása és leírása jóv.

Bácsulak Pirott Márton és társai tűzkárosultak segélyezése, jóv.

Bácsbólyos Keller Márton segédjegyzőnek külön munkálataért adandó díjazás, jóv.

Bácsbólyos Geringer József és Skutits József segélyezése, jóv.

Palánka a községi pótládó százaléknak felemlése, jóv.

Opalánka kisbírák ruházata, jóv.

Bulkeszi anyagödrök eladása. Megsem.

Bácsfeketehegy rendőrség fizetésfelemlése, jóv.

Bácsfeketehegy kisbírák fizetésfelemlése 100—100 K. jóv.

Csantavér vadászati jog bérbeadása évi 505 K. jóv.

Csantavér községi alkalmazottak gyógyszer-szükségei, jóv.

Kishegyes járványkórház létesítése, jóv.

Pacsér kanászok béremelése, jóv.

Bácsbólyos, Bajsa, Csantavér, Kishegyes, Bácskossuthfalva, Pacsér, Szeghegy és Topolya községek határozatai a járási rendőrfelügyelő fizetés emelése tárgyában, jóv.

Doroszló Bódy Andor s. jegyző jutalma jóv.

Szond községi szolgák bérelemlése jóv.

Szilágyi szervezési szabályrendelet módosítása jóv.

Szilágyi 1912. évi számadásoknál mutatkozó tulkiadás mikénti fedezése, jóv.

Szatpár végrehajtó részére megszavazott behajtási illeték, jóv.

Szond járványkórház létesítése, jóv.

Apatin járványkórház létesítése, jóv.

Topolya ingatlanok eladása, jóv.

Bátmonostor vasut állai elfoglalt községi területek kisajátítása, jóv.

Csávoly Felsőszentiván és Rém községek határozata a csávolyi körorvosi lak megvétele, jóv.

Zenta Braun Soma fizetési előlege. Hat. megsem.

Zenta ovodák államosítására vonatkozó szerződés módosítása, jóv.

Gábor Wölfi Antal és társai ingatlan bérlete, jóv.

Kerény anyakönyvi díjak átengedése, jóv.

Bezán behajthatlanná vált községi adók leírása, jóv.

Küllöd kisbírák fizetésfelemlése, jóv.

Küllöd iskola-óvoda építésére vonatkozó munkálatok kiadása és a kötött szerződés, jóv.

Kerény községi alkalmazottak betegség esetén való biztosítása, jóv.

Urszentiván haszonbéri szerződések, jóv.

Temerin a községi népiskola, III. és IV. osztályainak vezetésére két tanítói állás szervezése, jóv.

Kerény orvos lakbér kiegészítése. Alispánnak kiadatott.

Ada hajóállomáshoz vezető ut javítása, jóv.

Óbecse házhelyek eladása, jóv.

Óbecse Okolicsny Gyula adóellenőr végkielégítése 300 K., jóv.

Óbecse Ekstein Jakob rabbi helyettes drágasági pótléka, a fertőlenitő fizetésének felemlése, a rom. kath. püspök fogadtatási költsége, az ipariskolai felszerelés, a parki padok költségeinek fedezése, községi állatorvos fuvarátalánya, egy díjok alkalmazása, az előfogatosok és lovasrendőröknek átengedett herésföld és egy fertőlenitő alkalmazása, jóváhagyata.

Péterréve egyes közdülő utak megszükitése és a nyert terület eladása. Hat. megsem.

Sajkásszentiván II od segédjegyzői állás szervezése, jóv.

Magyar Adria Egyesület kérelme tengerkutató hajónak költségeihez való hozzájárulás iránt. Elutasították.

Magyarkanizsa város kérvénye a gőzhajó állomáshoz vezető trvh. utvonalnak a törvényhatósági közutak hálózatából leendő kihagyása iránt. Alispánnak adták ki.

A kolera.

A kolerajárvány az utóbbi napokban szűnőfélben van. A Szondon és Cservenkán tett óvintézkedések hatásosoknak bizonyultak. De azért jóidő fog még eltelni, mire megyénket járványmentessé nyilváníthatják. Tudósításaink a következők:

Cservenka. nov. 25. Cservenkán eddig összesen hét halottja van a kolera: 4 vidéki cukorgyári és 3 helybeli munkás. A kórházban kezeles alatt áll 6 személy, és ugyanennyi a cukorgyárban. A lakosság a hatósági óvintézkedéseket mindenben pontosan és készséggel teljesíti. A község egyébként rendes képet mutat. Tíz járványbiztos jár naponta házról házra. Egy század 23. ezredbeli katonaság és 30 csendőr és vidéki rendőr teljesíti az ellenőrzési szolgálatait. A gyárban a járvány kiindulási fészket, a munkások lakását felgyújtották és elhamvasztották.

Kula. nov. 25. Községünkben egy Csernyánszki Dusan nevű cservenkai cukorgyári munkás behurcolta a kolera. A hatóság nyomban megtette a legerélyesebb közbiztonsági intézkedéseket. Buday főszolgabíró és Kugler jegyző a járványkórház megfelelő felszerelését elrendelte s rendeltetésének átadta. Dr. Ormay Kálmán járásorvos a legalaposabb szakszerűséggel irányítja a védelmi munkákat.

Szond. nov. 24. Mult hét óta ujjab 5 megbetegedés és 4 halálozás történt. A megbetegedettek közül hatan elhagyhatlák a kórházat. A közegészségügyi felügyelő, a vm. főorvos, a járásorvos szakadatlanul munkában vannak es erélyesen végzik nehéz föladataikat. Vujevič főszolgabíró és Sztrilich jegyző a közbiztonsági intézkedéseket teljesen kielégítően teljesítik.

Dunacséb. nov. 24. Községünkben ujjab megbetegedés nem fordult elő. 8—10 napon belül alighanem járványmentességet állapíthatunk meg.

Szond, nov. 25. Nehány napi szünet után ma volt ismételt egy kolera megbetegedés Szondon. A Fernbach Bálint-szállás, hová egy Zlatár Jánosné nevű béresasszony a faluból kihurcolta a betegség csiráját, — igen veszedelmesnek bizonyult, a mennyiben ott egyszerre 16 pozitív lelettel mutatkozott be a kolera s ugyancsak innen került ki a főmenteltet ujjabi beteg. Rajta kívül ez időszertint még 11 en vannak elhelyezve a Dekker-barakkórházban, mely célszerű 18 ágyra szóló berendezésénél, fűthető és fertőtleníthető voltánál megbecsülhetetlen szolgáltatára van most a községnek. Mindössze 54 beteg volt a mai napig, 31 halálozással, a mi nem is olyan elszomorító, mert koleránál 70,—80, sőt 90% a halálozási statisztika. Az orvosok folytonos munkában vannak meri 43 bacillus hordozó van még mindig elkülönítés alatt, kiknek s hozzátartozóiknak megfigyelése óriási tevékenységet s éberséget igényel, mivel tudvalevő, hogy ezek az egyének maguk látszólag egészségesek lévén, de ragályterjesztő képességükkel fogva a velük érintkezőkre immminens veszélyt lehetnek s egy ujjabi járvány kitörésnek kiindulási pontját képezhetik. Minthogy azonban az utolsó héten belül csak két megbetegedés történt és egy halálozás, a baj nagyobbára mégis már lokalizáltak tekinthető, csupán a Fernbach-szállás, hol 24 házaspár él, fog még nehézséget okozni a hatóságoknak, de a körültekintő intézkedés, valamint magában az a tény, hogy egy izolált tanyán a védekezés is több előnyt nyújt, — arra engednek következtetni, hogy kisebb áldozat árán ott is eredménytel fog járnai a vésszel szemben követendő eljárás.

A cservenkai cukorgyár pöre.

A cservenkai cukorgyárt a gyári munkások között előfordult kolera megbetegedések miatt hatóságilag bezárták. A cukorgyár kénytelen volt e miatt üzemét megszüntetni, egyszersmind fölmondta a termelőknak a cukorrépa vonatkozó szerződéseit, hivatkozván a vis-majorra, mely a szerződések érvényét megszünteti. A cukorrépa szállítások most vannak folyamatban s a termelőknak a szerződések fölmondása rengeteg kárt okoz. A termelt cukorrépa ugyanis nem értékesíthetik, mivel az ujjverbási cukorgyárnak cukorrépa-szükségeit más termelőkkel van szerződéses megállapodása.

A megkárosodott termelők most a szabaddkai törvényszék előtt egész sereg polgári pört indítottak a cservenkai cukorgyár ellen, melyekben hivatkoznak arra, hogy a gyár olcsóbb munkaeőre való tekintettel Bosznából hozatott munkásokat s ezek hurcolták be a kolera.

A cukorgyár igazgatósága — mint beavatott helyről jelentik — állja a pört s hiteles adatokkal bizonyítani fogja, hogy a viszonyok az ő hibáján kívül fordultak rosszra.

H I R E K.

Asszonyi sors.

Asszonyi sors — a legszebb — a tied!
Lelkedbe' nincs dac, bárha ereje
Meg nem török, csapás nem győzi le;
Bocsánatra kész mindig a szived.

A megalkuvást bár nem ismered,
Elviselsz mindent nagytürelmesen;
Reméled, hogy a holnap szebb leszen,
A sivár márt ha meg is könnyezed.

Arcod mosolyg, ha bánt is titkos bánat;
Reám ragyog két szemed sugarának
Biztató fénye s a lelkembe hat!

Te türelmes és hívő vagy nagyon —
S ha sorsodért magamat vádolom:
Feloldozást egy forró csókkal adsz!

HONTHY ISTVÁN.

A képviselőházból.

A sajtójavaslat fölötti vita széles mederben folyik immár. Az ellenzék szónokai egymásután maguk cáfolják meg másfél esztendőn át hirdett ama állításukat, hogy az új házszabályok elkobozták a szólásszabadságot s hogy a palotaország megakadályozza őket szabad mozgásukban. *Hétfőn* például a demokratapári *Pető* Sándor 4 és 1/4 órán át osztotta a szót. *Apponyi* pedig másfélóráig hallatta baritonját. Senkinek a hajszála meg nem görbült.

Ezen az ülésen két kormányparti beszéd is elhangzott, bizonyágául annak, hogy a többség tagjainak komoly gondolatai, tervei vannak a javaslat végleges megalkotása iránt. *Hantos Elemér* és *Rakovszky Iván*, a munkapárti ifjabb gárda két igen tehetséges és rokonszenves tagja olyan egészséges és praktikus eszméket hangoztatott, melyek a javaslat kereteibe való beillesztéssel erősíteni fogják annak alapjait.

Minthogy e napon az ülés egyhuzamban 8 óráig tartott, a honatyák a Házban való állandó tartózkodásra rendezkedtek be. A bácskaiak már kora reggel együtt voltak. *Latinovits Pál* megkönnyebbült érccsel jelenthette báró *Vojnits Istvánnak*, a munkapárt ügyvezető-elnökének, hogy a hívek teljesen átérzik a helyzet komolyságát. Egy másútan jelentkeztek: *Evetovits János*, báró *Vojnits Sándor*, báró *Podmánczyk Endre*, *Zákó Milán*, dr. *Konyovits Dávid*, *Ertl János*, *Dungyverszky Bogdán*, dr. *Janiga János*, dr. *Falcione Árpád*. Gróf *Széchenyi Emil* is eljött, aki néhány hónapig távol tartotta magát a Ház tájékaról.

Sokan gratuláltak *Konyovitsnak* a zombori választásokhoz. A zombori követ szerényen elhárította magáról az érdemeket s mások agilitásának tulajdonította; de aki ismeri a viszonyokat, tudja, hogy *Konyovitsnak* nagy része van a munkapárt zombori diadalában. Neki köszönhető, hogy *nyolcszáz* és néhány szerb választó a munkapárti listára szavazott s csak öt jutott az ellenzéknek.

Evetovits János egy protegétjét vitte báró *Vojnits*hoz, hogy méltányos kérelme számára nagysúlyu jóindulatát kérje. A vezér — szokása szerint — lekötözött előzenyességgel állott az illető rendelkezésére.

Janiga János Vojnits Sándor báróval tanácskozott hosszasan. Egynémely szabaddal közlő lassan megy előre. A két ikerkövet ezt nem nézheti nyugodtan; munkába fog s erőteljesen mozdítja elő a dolgokat. Haot lássa Szabadka város közönsége, hogy ő nemcsak a választások előtt *ígérnek*, hanem azok után *cselekszenek* is.

Az esti órában megjelent a Házban

Scultéy Ferenc alispán, dr. *Molnár Károly* udvari tanácsos és dr. *Schneider Károly* kulai ügyvéd. Az alispán azért jött, hogy gróf *Tisza Istvánnak* és *Sándor János* belügyminiszternek megköszönje a vaskorona-renddel való királyi kitüntetés iránti előterjesztését. Előbb azonban báró *Vojnits Istvánnal* jelentkezett kihallgatásra, hogy neki is ismételt köszönetet mondjon azért a lekötözött figyelmességért, melylyel a rendjel kézbesítése történt és az előterjesztés érdekében érvényesített befolyásáért. *Vojnits* báró magával vitte az alispánt és elvezette a miniszterelnökhöz és belügyminiszterhez. *Molnár Károly* és dr. *Schneider Károly* feljövételének célja az volt, hogy a Ferencsatornai halállomány kiirtásának okait érelyes kormányzati beavatkozással megszüntessék. Valóban itt az ideje, hogy azok a türelmetlen és megbotránkozató állapotok, melyek hosszú időn át veszélyeztetik a csatornabeli haltenyésztést és óriási károkat okoznak, jobbra változzanak.

Kedden a szokottnál is korábban népesedtek be a folyosók. Kormánypart és ellenzék egyaránt nagy számban jelent meg.

A csoportfőnökök közül *Latinovits Pál* a keresztfolyosó jobb oldalánál éber figyelemmel leste örködésére bizott híveit. Báró *Podmánczyk Endre* volt az első, aki a regőcsei követ előtt katonás feszességgel megállt s így szólt:

— Kapitány urnak jelentem alássan, hogy mára is berukkoltam.

Latinovits magasra emelte ceruzáját, jelöl annak, hogy a jelentést hivatalosan tudomásul vette. Báró *Dániel Gábor* és *Hegedüs Kálmán*, kik fültanui voltak a jelenetnek, kissé furcsának találták, hogy az *őrnagy* kötelező jelentést tesz a kapitánynak. Itt tehát sarzsiváltozásnak kell bekövetkezni. Vagy *Podmánczyk* bárót kell főhadnagygyá degradálni, vagy pedig *Latinovitsot* kell alezredessé vagy ezredessé előléptetni. Keresték is a honvédelmi minisztert, hogy a dolog technikai részét vele megbeszéljék. De nem találták; helyette *Karácsony* államtitkár képviselte a honvédelmi miniszteriumot. Óhozza azonban nem lehetett közeledni, mert *Konyovits Dávid* magának foglalta le s az ülés megnyitásáig tárgyalta vele egy olyan zombori ügyben, melynek elintézését legközelebb várják.

Zsubory József Szutrély Lipót és *Dungyverszky Bogdán* az olvasóteremben lapozgatták az újságokat, majd néhány sürgős levelet irtak. S csak akkor hagyták el a termet, amikor az elnöki csengetyű az ülés megnyitását jelezte.

Megjelent a folyosón *Vározy Károly* is, néhai *Vározy kalocsai érsek* testvéröccse. *Latinovits Pál*, *Konyovits Dávid*, *Evetovits Iván* azonnal közrefogták és jövele céljáról érdeklődtek. *Vározy*, aki állandó látogatója a munkapárti clubnak, azzal okolta meg eljövételét, hogy már rég látta ama híveit, akiknek alsónál és taroknál kibicelni szokott; hogylétök iránt akar tehát tájékozódni. A beavatottak azonban tudták, hogy *Vározyt* a megyebizottsági tagválasztások ügye hozta a Házba. Erre vallott az a körülmény is, hogy néhány pillanatra lefoglalta báró *Vojnits Istvánt*.

Ezalatt megnyílt az ülés. *Krolop Hugó* volt az első szónok. A sajtószónok a javaslatlalt szemben való kívánságait és aggodalmait fejezte ki. Tárgyilagos és alapos szakszerűséggel beszélt, s ezért mindenki — még az ellenzék is figyelemmel hallgatta. *Latinovits Pál*, *Szutrély*, *Evetovits*, *Zombory*, *Konyovits*, *Ertl*, *Zákó* a középéről, gróf *Széchenyi Emil*, dr. *Dungyverszky Gedeon* társaságában a csucsról, báró *Podmánczyk Endre* és *Janiga János* az igazságügyminiszter mellett hallgatták az ügyes szónok érdekes fejtegetéseit. Egyideig a miniszterelnök is figyelte, de később kiment a folyosóra, ahol fölke-

reste báró *Vojnits Istvánt*, -akivel hivatalos szobájába vonult, hol a jövő hét teendőit állapította meg.

Krolop után a gondosan fésült, elegáns *Ivánka Oszkár* beszélt sok mindenfélét. Őt *Mezősy Béla*, a függetlenségiből *Andrássypártivá* átvedlett államtitkár követte nyújtotta a vitát. Majd *Popp Csicsóra* került a sor. Utána *Csermák Ernő* és *Egry Béla* szórazokoztatták (!) a hallgatóságot. Egry olyan értelmetlen dolgokat hordott össze, hogy még a saját párthívei is a folyosóra szöktek előle. Csak a bácskai edzett csapat tartott ki rendületlenül. Báró *Vojnits István*, *Latinovits Pál*, báró *Vojnits Sándor*, dr. *Zsubory József*, dr. *Konyovits Dávid*, *Szutrély Lipót*, *Zákó Milán*, dr. *Falcione Árpád*, dr. *Janiga János*, *Ertl János*, *Evetovits János*, *Dungyverszky Bogdán* feszülten figyelték, hogy egy képviselő mennyi értelmetlen érvert tud groteszk módon sorakoztatni. Báró *Podmánczyk Endre* néhány éles közbeszólással neveltségessé tette a mecsekaljai hazafit.

A karzatokon más bácskaiak is unottan figyelték az unalmas vita mesterséges kinyújtását. *Szemző Gyula* volt főispán is jelen volt. Később a folyosóra ment, ahol báró *Vojnits Sándorral* tárgyalt hosszasan. Együttal tőle és a többi bácskai honatyától bucsut vett, mielőtt az esti vonattal Berlinbe utazott volna. Egy kis szórazokozás és néhány egyéb komolyabb magánügy szölitják a német fővárosba.

Az ülés után az egyes csoportokban az okozott gondot, hogy hol és miképpen töltsék az estét. A képviselők egy része a Népopetába, egy-egy csoport pedig az Operába, a Royal Orfeumba ment. A bácskaiak közül többen a Pannónia éttermébe vonult, ahol *Radits Béla* kitűnő muzsikáját hallgatták. Itt vacsorázott *Mikosevits Kaunt* szegedi kir. közjegyző is nejevel. *Evetovits János*, *Zsubory József* nyomban melléjük telepedtek.

Szerdán a vitának *Balogh igazságügyminiszter* adott lendületet. A nagy tudóst és a kiváló gyakorlati jogászt jellemző nagyszabású beszédében, az érvek hatalmas erejével szedte széjjel, morzsolta össze az ellenzéki szónokok mesterként kifogásait. Óriási hatást ért el, amidőn ezt a javaslatot a koalíciós kormány tervezetével hasonlította össze s kimutatta, hogy a mostani kormány sajtójavaslata mennyivel liberálisabb. A lefoglalás kérdésénél azt kérdezte a szembenülő *Polonyitól*:

— Polónyi képviselő ur nemde ennél szigorubban értelmezte a lefoglalást?

— Föltétlenül i — válaszolta a volt igazságügyminiszter.

A jobboldal tapsolt és éljenzett *Polónyi őszinteségének*. Az ellenzék pedig kínosan feszengett. Most már a legilletékesebb férfiu is bebizonyította, hogy az előző kormány drasztikusabb eszközöket akart alkalmazni a sajtó ellen.

A munkapárt élvezettel hallgatta az érdekes, talpraesett, minden irányban szakszerű, a pártpolitikai elfogultságtól teljesen mentes fejtegetéseket. Báró *Podmánczyk Endre*, aki közvetlenül a miniszter mögött ült, egymásután röpitette közbeszólásait. *Latinovits Pál* és *Evetovits János* a harmadik szakaszból a balmezőre húzódtak, hogy jobban hallhassák a szónokot. *Szutrély Lipót*, *Dungyverszky Bogdán*, dr. *Dungyversky Gedeon*, *Janiga János*, *Ertl János*, dr. *Falcione Árpád* és dr. *Konyovits Dávid* is lejebb jöttek.

A miniszter után *Benedek János* beszélt a javaslat ellen. Érdekesen és tárgyilagosan boncolgatta a szerinte hiányos és káros szakaszokat.

November.

Nem csak nekem, de azt hiszem a legtöbb ember legszomorubb hónapja a november. A november. A boros napok, az állandó szél, a hosszú barátságatlan őszi esték, az utolsó megsárgult falombok, amelyeket a szél kerget végig az utcákon: mind az elmúlás gondolatját ébresztik fel az emberben. Nem hiába tették a november hónap első és második napjára a mindenszentek és halottak napját. De nemcsak e két nap a halottaké. Az egész hónap az övék. Ha nem is viszünk mindennap koszorukat a temetőbe, ha nem is égnek minden nap a gyertyák ezrei a sírkertben, azért mégis a gondolatunk sokszor, nagyon sokszor elkalandozik a halottak birodalmába. Az idő hozza ezt magával. A csunya, esős, szeles, rossz idő. Az őszi. A november.

A városokban vígan járják a premiereket. A színházi évad legújabb darabjai most kerülnek előadásra. A városi nép tehát élvezheti a színházi irodalom legújabb produktumait. De mit csináljunk mi vidékiek? Nekünk bizony nincsen módunkban színházba járni, amikor éppen megkívánjuk. Nem tehetjük először azért, mert nincsen színházunk, másodsorban mert nem csörög a mi zsebünkben annyi arany hogy megengedhetnők magunknak azt a luxust, felutaznia Budapestre, vagy más olyan vidéki városba, ahol állandó színház van.

A multkoriban amint éppen olvasom a napilapomban a színházi rovatot, keserűen gondoltam a mi szerény igénytelen viszonyainkra és bosszantóan kezdtem irigyelni a pesti népet, akik egyszerűen zsebrednának öt koronát meg egy gukkert és egy negyedóra mulva már élvezhetik a színházjárás gyönyörét. Tovább lapozgatom az újságot. A hirdetések között találtam aztán egy kis megnyugvást. Olvasom ugyanis, hogy a Modern Könyvtár c. vállalatban megjelent már az idei premierek között Schnitzler: A préda és Bernstein: A titok c. művei. És a mi a fő, igen olcsón.

Megrendeltem, elolvastam. Így legalább én is ismerem a Magyar színház és a Vig színház két újdonságát. Bizony, ha a vidéki ember nem leleményes, akkor aztán tényleg megérdemli a pestiek által olyan nagyon használt guny nevet: *mucai*.

A kolera még mindig aktuális, tehát időszerű hogy róla is megemlékezzünk. De ezuttal csak röviden. Nagyon röviden. Elég volt már e ragályos nyavalyából augusztus, szeptember és októberben. Tényleg már meguntuk a koleraveszedelmet. Talán nem is emlitem, ha a minap nem látok az utcán egy pékinast, aki süteményes kosarának tartalmát kirakta egy piszkos poros padra. Megengedem, hogy rendszerető gyerek volt, no de azért kérem mégis csak nem járja, hogy rendezkedéseit egy az utcai pornak állandóan prédának dobott padon végezze. Ha Budapestben meg tudta tiltani a rendőri kapitányság, hogy a kávéházakban ne nyuláljon senki a kiflikhez, akkor mi is csak — szegény falusiak — joggal lázdunk fel ilyen malacságok ellen.

Ha már az előbbi két fejezetben annyira feldicsértem a várost, illik, hogy elégtételt adjak a vidéknek is. Ez volt a szándékom, amikor e fejezetben megemlékezni óhajtok egy jó szokásról; a disznótorról. Ez a jó szokás (amelyet az Isten sokáig éltesse) már csak a vidéken van. Ebből nem esznek a pestiek, ez a mi speciális mulatságunk. Ha még hozzá jó rámpás is van, mondhatom nem is utolsó dolog ez ezen a görbe, nyomoruságos földön.

Groll József.

Mikulás.

Akik rossz gyerekek voltak, azok nem valami nagy kedvel emlékeznek vissza a Mikulásnapi eseményekre. Fűzfavesszőnél egyéb sem emlékeztek a jó gyerekek ezen örömnapijára, kivéve ha rosszasságuk dacára a szerető szülők érdemtelennül is nem részesítették azonban az örömeikben, amelyekre csak a szófogadó és jó gyerekek tarthatnak igényt. De a hajdani jó és engedelmas gyermekek milyen szép multra tekinthetnek vissza! Cukorral teletöltött cipők, csecsebecsék, játékszerek, babák és ki tudná elsorolni mi mindenfélével telt ablakok! Mennyi öröm, mennyi meglepetés, sok is volt egy napra, még álmunkban is a bőkezű Mikulásunkal voltunk, aki oly jó sok szép ajándékot hozott mert jók voltunk, szófogadó, engedelmas gyermekek szüleinknek...

Jó meleg szobában, pattogó kályha mellett, kényelmes karosszékben ki ne gondolna szívesen vissza gyermekkor örömeit, gondtalan éveire? Hiszen ez az egyedüli szaka az emberi életnek, mely nyomtalanul elsiklik anélkül hogy csaló-

dást, fájdalmat hagyja maga után. És ennek a szép kornak egyik kiválóan érdekes eseménye esziendőnkint a Mikulás napja. Mikor mint gyerekek dobogó szívvel tettük ki a cipőt az ablakba és kíváncsi arccal ugráltunk ki már korán reggel az ágyból megnézni vajon mit hozott a Mikulás? Vesszőt e vagy kedves meglepetést? Érett észsel nevelés ez az izgatott kíváncsiság, de hát a mesék világában élő gyermekész még fantasztikus alakokat, eseményeket lát és hisz s csakis ez a titokzatos megajándékoztatás ad oly nagy becsot azoknak a tárgyaknak, amelyeket az a vörös kabátos nagy fekete szakálás bácsi hozott.

Mikor a téli időjárás beköszönt hozzánk, megjelennek a kereskedők kirakataiban az első Mikulások, a szebbnél szebb játékszerek. Hány iskolásgyerek vagy még ezeknél is csöppnyibb gyerekek állanak meg egy ilyen kirakat előtt, titkos vággyal kívánva legalább csak parányi részét ennek az álomvilágnak. Kétkedő tekintettel nézik azt a sok kincset, mi ott bent hever és amelyet a Mikulás nekik talán meg fog vásárolni, hogy meglepje őket azon a szép december hatodikán. Ilyenkor aztán feltámad a gyermekben egy új érzélem, új gondolat. Vajjon jó volt e ő, engedelmeskedett-e édes szüleinek? Feltámad a lelkiismeret benne és kinozza folyton folyvást ha csöppnyi esze rosszat sejt. Kergetve a rossz sejtelmektől aztán megszületnek a gyermekszoba legszebb legmeghatóbb jelenetei: a gyermek odaül irni bocsnátot kérni a Mikulás bácsilól, amiért rossz, csintalan volt s megfogadja néki, hogy ezentul megjavul, csak hozzoz neki valamit abból az álomvilágból, amelyet ott a kirakatban látott mikor iskolába ment. Hogyne teljesítene a szülő — azaz a Mikulás — gyermekének vágyát, midőn megtalálja a levelet az ablakpártnán egy reggel. Lehozná még az eget is magzata részére, annyira örül »okos« utódjának ötletén.

Az iskolából hazatérő leánykák hosszú sora ilyen kirakat előtt pihenőt tart és kéjes érzéssel legeltetik apró tágnyit szeméket a csinos nagy babákon, a különféle furcsább állatokon, a főzőeszközökön, a kis konyhán. Mennyi mindenféle egy kirakatban! Napokig el lehetne bámulni rajta hiszen minden pillanatban újat lát az ember. Nini! ott nem is láttuk ezt a rózsaszín ruhás babát. Le is csukja a szemét, alszik (ilyet kívánnék én,) ott a konyha milyen szép csillogó tányérok, kis kanalak. Ez volna aztán ajándék! Egésznap játszanék vele Jaj! és ott a sarokban ez a kis szoba az semmi?! — A fiuk már csak kisebb érdeklődéssel sandítanak a boldogság várába, nincs valami nagy reményünk a Mikulás napra. Az apa tulságosan használja a botot, a tanító nagyon sűrűn a nádpálcát és a bezárást. Hja, ilyen előzmények után nem valami rózsás a kilátás. De hát mit is törődnek ők; az elmaradozott pajtások utóérték a kirakatnál vesztegelő társaikat, folytatják tehát a háborusdit éktelen lármával végigmérve a hosszú utcákat.

Óthon addig a szülők tanakodva török a fejüket mi lesz a legalkalmasabb ajándék a gyerekeknek? Jenőnek lovat, Lionának babát. Jó lesz? A másik órában már megint más a határozat! A fiúnak löverseny, a leánynak meg konyhát. Így folyik az idő folytonos tanakodás között. És milyen boldogság ez a véreinknek boldogságot szerezni, látni arcukról leríni a boldogságot, a megelégedést. Ha nincsis benne köszönet (később) de a szülő vért megtagadni nem lehet. Odaadja az még a legutolsó falatját is gyermekének. Igazán sok esetben hátálanság szeretetük gyümölcse és széjjeltépett ábrándok emlékeztetnek csak a boldog gyermekora, mikor még a kicsike rajongó szeretettel csüngött szülein, de melyet az élet lassankint megszüntetett sőt talán még gyűlöletté is alakít át.

Legjobb dolguk a Mikulás napján a gazdagok gyermekeinek van. Olyankor kik csak kiejtenek egy szót és az ő Mikulásuk már hozza is az óhajtott tárgyat. Boldogok azok is, kik bár képzeletük kívánalmait szóról szóra ugyan nem kapják de meglepetnek valamivel. De mit szólnak a szegény emberek gyerekei?! Kik éhes szemmel mustrálgatják a mesebeli gyönyörűségeket és reménytelenül várják a mikulás napját? Ők nem kapnak semmit. Legfeljebb pár diót, meg férges almát, a Mikulást személyesítő idősebb testvér vagy szürbebujtatót cseléd kegyetlen ültegei árán. Mit is kíván az ilyen szegény nép gyermeke? Nekik még kívánni sem szabad semmit, ugy is családás a vége. Nekik csak egyben adta meg a sors előbbséget: a szenvedésben és a nélkülözésben.

Mikor még gyerekek voltunk, apró mindent elhívó gyermekek, nem zavarta örömlenket, nem zavarta boldogságunkat semmi. Boldogan a kapott ajándéktól gázolluk a decemberi havat és semmi sem bolygatta lelkünk harmóniáját. Ma már sok családás, viszontagság tépett ábrándunk ködfátylán. Talán éppen ezért esik oly jó nézni az apró gyerekek ártatlan, igaz örömeit.

G. J.

Az apatini járásbírók köréből. Az igazságügyminiszter Korponay János apatini j. jegyzőt Fehértemplomba albiróvá nevezte ki.

Hivatalvizsgálat Szentfülöpön. Szentfülöpön — mint levelezőnk írja — e hó 20 án ejtette meg *Szemző Károly* főbíró és *Diekmann Ferenc* járási számvevő a szokásos őszi hivatalvizsgálatot. A tapasztalt pontosság, a példás rend és a szakszerű ügykezelés a hatóság teljes elismerését juttatta szentfülöp község derék munkás hivatalnokainak, Késmárki Géza jegyzővel az élén. Ugyanekkor tartatott meg a községi irnokválasztás is. Egyhangulag megválasztott Zabik József.

Házasságok. *Perlesz Ferenc* budapesti magántisztviselő, jánosalmi földik a napokban tartotta kézfogóját *Stein Irmával* Budapesten.

Márkovits György sajkásszentiváni tanító e hó 24-én tartotta esküvőjét *Stefanovits Katalinnal*.

Kallenberger István posta és távirólist és *Mály Zsófia*, bold. Mály József festőművész és neje garamszegi Géczy Katalin gádori postamester leánya örök hűséget esküdtek egymásnak november 22-én a gádori állami anyakönyvi hivatalban. *Wölfl Péter* községi jegyző anyakönyvvezető által történt bejegyzés után a rom. kath. plebánia templomban, hol az esketést *Rockenstein Nándor* plebános tartotta, ki igen meleg hangú és igazi vallásosságtól átérzitten üdvözölte az ifju párt. Násznapok voltak *Koczkar Zsigmond* kir. tanácsos zombori kir. közjegyző a menaszszony nagybátyja és *Saly Sándor* vukovári postahivatali főnök, a vőlegény sógora.

Hoffman Emil Budapestről eljegyezte *Stajer Honát* Baján.

Rechnitzer Sándor bihácsi kereskedő eljegyezte *Brüll Irmát* Ujvidéken.

Spitzer Ferenc Bajáról eljegyezte *Wigh Malvint* Topolyán.

Kovács Endre eljegyezte *Hegyes Ionát*.

Hameder Károly zombori földbirtokos eljegyezte *Lovassy Olgát*.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk *Hoffmann Mihály* özvegye 40 év óta fennálló butorgyárát *Szabadkán*.

Uj ügyvéd Apatinban. Dr. *Schmausz Dezső*, *Schmausz Endre* ny. főispán fia Apatinban, a régi családi házban ügyvéd irodát nyitott.

Katonaünnep Szentfülöpön. Szép és lélekemelő ünnepély színhelye volt — mint levelezőnk írja — f. hó 20-án Szentfülöp közséje. Ekkor osztotta ki *Szemző Károly*, a hódásági járás népszerű és közkedveltségnek örvendő főbírája, az elmúlt és idej háborus idő emlékére a király által adományozott érdemkereszteket azon katonáknak, kik az elmúlt évben a Baikán háború folytán, az ország határának megerősítésére hónapokon át katonai szolgálatot teljesítettek. Az ünnepély a községháza földiszított tanácsstermben folyt le, hol dr. *Pertschy* Ferenc főtörzsorvos nagyszámu közönség jelenlétében szép szavakban emlékezett meg ezen katonákról, valamint az érdemkeresztek jelentőségéről. Hazafias, lelkes beszéde nagy tetszést keltett. A beszéd után Fodor szolgabíró az érdemkereszteket a katonák mellére tűzte. Délben a községi előjáróság megvendégelte a kiűntetteket.

Halálozások. *Obert Antal* nyugalmazott tanító, ki Gádor közséjben 40 évnél tovább működött a rom. kath. elemi iskolánál, rövid betegeskedés után elhunyt. Temetésén nemcsak a község lakossága, de a környékről is sokan vettek részt.

Reisz János nagybirtokos és megyebizottsági tag f. hó 19-én d. u. 1/2 2 órakor 62 éves korában meghalt. A köztiszteletben álló férfit e hó 21-én temették el impozáns részvétellel.

Jóváhagyot alapszabályok. A belügyminiszter jóváhagyta az *ujvidék* csenegi vadászársaság alapszabályát.

Erzsébetünnepség Palánkán. A palánkai polgáriiskolában november 19 én Rácz Anna polg. isk. tanárnő beszélt Erzsébet királynő emlékezetéről.

Választási mozgalmak Szentfülöpön. Szentfülöpön — mint levelezőnk írja — már megindultak a megyebizottsági tagválasztási mozgalmak. Két jelöltet emlegetnek és pedig Késmárky Géza jegyzőt, ki körül a községi előjáróság a gazdakör, az ipartestület és egy helyi pénzintézet csoportosul; míg a néppárt és a »Délvidékiek« fiók gazd. egyesület részéről dr. Schmidt Jónrád ügyvéd jelöltségét emlegetik. Az előjelek után, — bár erős küzdelemre lehet kilátás — Késmárky jegyző megválasztása látszik biztosnak, kinek győzelme a munkapárt győzelmét jelentené. Az ellenpárt — bár titokban, de már erősen üzi a korteskedés munkáját.

Csőd Zomborban. *Konyvits Zs. D.* zombori cég ellen eirendelték a csődöt. Dr. *Németh Artur* a tömeggondnok.

A kishegyesi aljegyző fizetésemelése. Kishegyes község képviselőtestülete Vidakovits Mihály aljegyző fizetését 1400 koronáról 2000 koronára emelte föl. A vármegye ezt a határozatot jóváhagyta.

A palánkai községi pénzek elhelyezésére a jövő évre a Palánkai Takarékpénztárt, a Palánkai Járás Takarékpénztárt, az Első Palánkai Előlegezési Egyletet és a Palánkai Iparos Segélyegyletet jelölte ki a képviselőtestület. A határozatnak a két utóbbi pénzintézetre vonatkozó részét megfellebbezték, mert ezeket hitelképesség tekintetében nem tartják megfelelőnek.

Fizetésektelenség Ujvidéken. Schreiber Ármán ujvidéki ruhakereskedő 80,000 korona tartozással fizetésektelenség lett. Az egyezkedési tárgyalások folynak.

A kulai Cecília énekkar elnökevé, az elhunyt Kersch plébános helyébe, Potz György adminisztrátort választották meg.

Bácsföldvár község ügykezelését, vizsgálta meg a napokban dr. Balaton Gyula főszolgabíró. Mindent rendben találta.

A hajózás megszüntetése. A Dunagőzhajós Társaság közli, hogy ez évben az áru-fővétel az előző hirdetményében közöltektől eltérően a passzau-bécsi vonal állomásairól a linc-bécsi vonal állomásaira, továbbá a passzau-nussdorfi vonal állomásairól a bécsi-budapesti vonal állomásaira november 27-én, a bécsi-budapesti vonal állomásainak egymásközt való forgalmában november 29-én szünteti meg. Az áru-fővételnek az 1913. évben való megszüntetéséről szóló jegyzék szerint Regensburg, Passzau, Linc, Bécs, Pozsony Győr, Budapest állomások egymásközt való és az állomásokról Baja, Apatin, Ujvidék, Zimony, Belgrad, Pancsova állomásokra irányuló forgalom, továbbá a szávai belső forgalom, valamint a Turn Szeverin és Galac között fekvő állomások egymásközt való forgalom, szintúgy az uszályrakományforgalom megszüntetését külön fogják közzétenni.

Feljelentés egy kereskedő ellen. Hirth János zombori üveg- és porcellánkereskedő okt. 14-én elárvereztette üzletét, amikor az áruaktárt a sógnője, Donáth Berta vette meg, aki Hirth-et mint üzletvezetőt alkalmazta. Hirth most körlevelet intézett hitelezőire, amelyben az anyósa, özv. Grünbaum Pinkásné nevében 25%-os ajánlatot tesz hitelezőinek. Grünbaumné csak abban az esetben venné át az üzletet, ha a hitelezők a 25%-os ajánlatot elfogadják. A hitelezők egy csoportja bűnvádi feljelentést tett Hirth ellen.

Fizetésektelenség Baján. A fizetésektelenné lett Weizenfeld Antal bajai kézműárkereskedő összes tartozásai 43,000 koronára rúgnak. Ezzel szemben az aktíva csak 14,000 kor. A csőd tehát aligha lesz elkerülhető.

A bácskerteszi segédjegyző fizetésemelése. Bácskertes község, Zsófia Károly segédjegyző fizetését 1000 koronáról 1800 koronára emelte föl. A vármegye legutóbbi közgyűlése ezt a határozatot helybenhagyta.

Mozgósínház Petrőcön. Kukucska Pál és társai Petrőcön mozgósínházat akarnak létesíteni. A községtől ingyenes telket kértek. A képviselőtestület 250 □ métert meg is szavazott. A vármegye ezt a határozatot jóváhagyta.

A péterrévei községi kertész fizetését a képviselőtestület 1000 koronára emelte föl. A vármegye eme határozatot jóváhagyta.

Egy község tűzveszedelme. Begecs községe a napokban — mint levelezőnk írja — majdnem tűz martalékká lett. Óriási szélvihar dühöngött, amikor megkondult a harang és jelezte a tűzveszedelmet, amely annyival nagyobb volt, mert a keskeny telkes házakban télire való takarmányt, kukoricaszár stb. van felhalmozva. Pusztán a véletlennek köszönhető, hogy nagyobb baj nem keletkezett, amiből a községi elöljáróság is elkövetelt minden lehetőt, hogy azt kikérülje. — A megindult csendőri nyomozás megállapította, hogy a tűzet özv. Atyimov Jánosné unokája, a 4 éves János gyújtotta meg, aki folyó hó 16-án délután egy vigyázatlan pillanatban a takaréklámpáról levette a gyújtót és az udvaron lévő szalmakazlat meggyújtotta. A tűz a szomszédokhoz is terjedt elhamvasztotta a Dugality Zsivkó és a Csánity Katalin udvarán felhalmozott takarmányt és egyéb gyúlékony anyagot. A kár százakra rúg.

A Dmke értékelése. A Dmke sorra kéri a községeket, hogy lépjen be tagjai sorába. Palánkát is megkérték. Itt különös nagy alapon működik ez az ugynevezett kulturintézet. A képviselőtestület nagyon találóan bírálta meg a Dmke köztevékenységének értékét, amidőn elhatározta, hogy belép ugyan a tagok sorába, de évenként csak két korona tagsági díjat fizet. Ennyit — úgy vélik a palánkaiak — megér Gallowich ur alkotása.

Hauke Imre volt polgármestertől e hó 22-én bucsuztak a zombori városi tisztviselők, akiknek nevében dr. Alföldy Árpád helyettes polgármester intézett meleg szavakat a nyugalmoban vonult főnökhöz.

Titel község kölcsöne. Titelről jelentik: Községünk az épülő villanygyár és községháza költségeinek fedezésére 350 000 koronát vesz fel. Másfél hónap előtt a képviselőtestület a Csajkáskerületi takarékpénztár ajánlatát fogadta el, a kötvény el is készült és föl is lett küldve jóváhagyás végett a megyéhez. Csakhogy Bács-Bodrog megye fővármegyei bizottsága október 23-án tartott gyűlésén községünk ezen határozatát nem tárgyalta. Mivel nevezett bank csak 30 napig állt köztudomásban s így nagy összeget nem rezerválhat hónapokra, visszavonta ajánlatát.

Az előjáróság újabb kölcsönt keresett. Négy ajánlat érkezett be, melyekről a képviselőtestület november hó 19-én határozott. Ajánlatot adott:

1. Ujvidéki Központi Hitelintézet: 97 arfolyam, stornomentes, bekebelezés nélkül, kötvényre, az osztrák-magyar bank kamatlábánál 1 1/2%-kal magasabb kamatra. A kölcsön bármikor visszafizethető.

2. Pesti hazai első takarékpénztár egyesület: 99 arfolyam 1% folyósítási jutalék, 2 évre 1 1/2% kal magasabb kamattal az osztrák-magyar bank kamatlábánál.

3. Szegedi általános bank m. sz.: 90 arfolyam, 5 évre, 5-90% kamatozással.

4. Szabadkai takarékpénztár és népbank: 96 arfolyam, 8% kamattal, 4 évre; felmondás stornodíj nélkül.

A képviselőtestület egyhangulag az Ujvidéki központi hitelszövetkezet ajánlatát fogadta el, mint a legkedvezőbbet.

Meglopott csendőrmester. Furcsa eset ha a közbiztonság hivatott őréit meglopják. Ironikus, de meg esik néha. Okéren — mint levelezőnk írja — a csendőrség szolgálatában állott Német Ferenc, 20 éves illetőségű lóápoló. Szolgálatában mindig pontos volt és senki sem sejtette benne tolvajt. A bizalommal alaposan viszált a lóápoló e hó 14-én. Mialatt Szilágyi János csendőrmester neje és az őrs szakácsnéja a külső kertben veteményezt, Német az őrmesterék szobájába osont, kinyitotta az éjjeli szekrény egyikéket is zárnélküli fiókját és a benne levő értékebb tárgyakat ellopta. Elvitt többek között 12 korona készpénzt, egy ezüst órát, egy ezüst láncot és egyéb apróságot. A sikerült lopás után a tolvaj kerekelt oldott. A nyomozás eddig sikertelen maradt.

Ártézi kut Szilbácson. Szilbács község elöljárósága 1913. november 11-én versenytárgyalást tartott egy mélyfúrású (ártézi) kut létesítésére. Ajánlatot egyedül Czeisel József tett, melyet jóváhagyás végett az alispáni hivatalhoz felterjesztettek.

A sajkagyörgyei és kölpényi iskolák építése. A zombori államépítészeti hivatal az ez évi október 19-én tartott versenytárgyalás alapján a sajkagyörgyei állami elemi iskola és igazgató-tanítói lakás építésénél 40.200,27 korona váltalati összeggel Rácz Gergely szilágyi kőműves mestert, a kölpényi állami elemi iskola építésével pedig 23.790 korona 82 fillér vállalati összeggel ifj. Hermann Miklós és Tsa céget bízta meg.

Községház építése Okéren. A szóban forgó Bács-Bodrog vármegyében fekvő község egy új modern községház építését határozta el. A képviselő testület a tervek és költségvetés elkészítésével Vadász Pál szabadkai építésszt bízta meg, aki a művezetést is eszközli. Az építkezést a kora tavasszal kezdik meg.

Jegyzőválasztás Szépligetén. Ifjú Mihálovics Sándor szépligeti helyettes jegyzőt, Bácskeresztur volt aljegyzőjét, Szépliget község képviselő testülete — mint nekünk írják — jegyzőnek választotta. Ez alkalomból a bácskereszturiai bucsuvacsorát rendeztek tiszteletére. Gyönyörű bucsu beszédet mondott Mudri Mihály plébános dr. Simonovits Vilmos közs. orvos, Polivka Mihály ig. tanító és Bakonyi György áll. el. isk. tanító.

Mértékhitelítési díjak visszatérítése. Ujabbán több ízben előfordult, hogy egyes magánfelek téves bevallása részint a mértékhitelítési közzegek tévedése folytán a mértékhitelítési hivatalok a feleket a törvényben megállapított tarifánál magasabb díjak fizetésére kötelezték. Eddig az ilyen téves befizetésekre jogorvoslat nem állott fenn, legujabbán azonban a kereskedelemügyi miniszter intézkedett aziránt, hogy a téves díjtöbbletek visszatéríthetők legyenek. A így irányu kérelmek a díjfizetéstől számított hatvan napon belül, az eredeti díjnyugta csatolása mellett a m. kir. központi mértékügyi intézethez nyújthatók be. Amennyiben a hitelítést maga a központi intézet vegezte volna, a döntés a minisztert illeti meg és a kérelem is közvetlenül hozzá intézendő.

Amikor az asszony féltékeny. Káplano-vics Zsófia, begecsi földművesnő a napokban beállított a begecsi rendőrségre és bepanaszolta Mutilovits Mária leányzót, hogy e hó 15-én esli szükrületkor megleste és forgópisztollyal többször rálőtt. A rendőrség utána járt a panasznak, és — mint levelezőnk írja — megtudta hogy Zsófia lelkem panasza alaptalan, üres mese. A féltékenység ördöge sugalta a bosszút.

Elfogott cigányjós. A múlt héten letartóztatták Ófutakon Nikolics Gina, azon a vidéken meglehetősen ismert cigányasszonyt, aki nemrég jóslás és egyéb hasonló mesterkedés révén kicsalt Zsovlyákov Mladenné, ófutaki földművesnőtől ruhát, fehérneműt és mintegy 50 korona készpénzt.

Tolvaj cigány. Bani Lajos, ófutaki cigány — mint levelezőnk írja — folyó hó 14-én késő este Lazarác Pál, korcsmáros nyitva felejtett szobájába — mialatt a vendégfő és családja a korcsmaüzletben volt elfoglalva — mászott és a keze ügyébe eső egyik ládát ellopta. Nagyot bámult azonban a tolvaj cigány, amikor a nehéz ládát az udvaron feltörte. Csupa irományt talált benne. Tetejébe még az a baleset is érte, hogy tetten érték és átadják a csendőrségnek.

Öngyilkosság Zentán. Barsy Vince zentai 22 éves földmés a napokban agyonlőtte magát. Még csak 3 hónap óta volt házas s máris volt családi perpatvara. Állítólag ez vitte a halálba.

A bajai kath. Oltáregylet december 7-én vasárnap az Ipartestület dísztermében jótékony-célú műkedvelő előadást rendez délután 5 órakor. Szinre kerül: Szent Ágnes. Színmű 3 felvonásban írta Pailler Vilmos. Személyek: Ártinger Pöre, Petrich Katica, Wunderlich Franciska, Eckert Gyula, Müller Matild, Mellner Mariska, Villy Matild, Ujhelyi Rózsika, Gál Emma, Dobszay Annuska Polgár Ilonka, Kapots Emma, Gál Emma.

Az ivás áldozata. Bátmonostoron a napokban Szatics Imre szívzélhűdésben meghalt. A községi orvos megállapította, hogy mértéktelen ivás okozta a halált.

A mélykúti iparos ifjak november 29-én színelőadással egybekötött zártkörű lánvcigalmat rendeznek. Szinre kerül: »Edith« Színmű, három felvonásban. Irta: Beniczky Bajza Lenke. Személyek: Kapuváry Gabriella grófné Vojnics Mariska, Ella, leánya, özv. Várnay grófné Szabó Rozika, Gróf Czégényi Balázs, Buchvald Sámuel, Gróf Czégényi Gaston, Zákupszky Gyula, Probus ügyvéd Gyetvay Mihály, Edith, neje Pásztor Margitka, Clarisse Lémayer Ilonka, Wahlstadt, ezredes Gyetvai János, Gróf Merényi Béla, Zákupszky Péter, Márton komornyik Gyetvay Antal, Tamás. inas Krizsák Lajos, Rendőrbiztos Gavlik János. Az előadás után tánc lesz. Belépődíj: I-ső hely 1 K 20 fillér, II-ik hely 80 fillér. Családjegy I-ső hely 3 K, II-ik hely 2 K. Kezdeté 7 órakor.

A nyolcvanhárom éves tolvaj. A szabadkai törvényszék e hó 19-én ítélkezett Miskolczi Mihály 83 éves horgosi lakos fölött, a kinek ez volt a tizenharmadik szereplése lopásért a bíróság előtt. A háromrendbeli legujabb bűncelekményéért ma a törvényszék, tekintettel agg korára, mely megakadályozza abban, hogy cselekedeteinek következményeit teljesen mérlegelhesse, hat hónapi börtönre ítélte a 83 éves aggastyánt.

Bucsuk lefolyása. Ugy a béregi mint a híres dávodai bucsukat az idén — mint levelezőnk írja — csendben tartották meg, mivel a hatóság tekintettel a lopódzó alattomosan terjedő és időnként fellépő koleraesetekre vidékieknek részvételét a bucsukon éber figyelemmel ellenőrizte. Így természetes, hogy a hírhedt bicskázások és verekedések sem történhettek meg.

KÖZGAZDASÁG.

Az utak és terek fásításáról igen érdekes és tanulságos szakkönyvet írt Cserer Gyula zombori városi főkertész. A szerző 11 fejezetben tárgyalja ezt a mindég aktuális kérdést. Okfejtésének egész vonalán a szakember éles megfigyelő-képességének és alapos tudásának jelei mutatkoznak. A könyv, mely 14 képpel van ellátva, a szerzőnél, és az Erdélyi Gazdasági Egyletnél, Kolozsvárott 2 koronáért megrendethető.

Uj gazdasági tudósító. A m. kir. földmiválsügyi miniszter Gáspár Dezső csantavéri tanítói a topolyai járás I. körzetére gazdasági tudósítónak nevezte ki.

A csurogi orsz. vásárt, mely a zord időjárás miatt okt. 5-6 ikáról elmaradt, november 30. és december 1-én tartják meg.

Vesztség. Moholon vesztséget állapítottak meg.

Rühkór. Doroszló, Monostorszeg, Bácsujfalu, Felsőszentiván, Kiskér, Liliomos, Bácskeresztur, Ópalánka, Ófutak, Csurog községekben rühkört állapítottak.

Bordijazás Vaskuton. A Bácsmegeyi Gazdasági Egyesület a fiókját képező vaskuti községi gazdakörben f. évi december hó 7-én d. e. 10 órakor díjazással egybekötött borkiállítást rendez. A bírálatot a h. kerületi szőlészeti és borászati felügyelő irányítja. Díjak: 200 K. pénz és oklevelek.

A kiállítandó borok két drb. 0.75 literes míg a pálinka 2 drb. 0.35 literes szintelen üvegekben Hahn Pál gazdaköri titkár címére Vaskutára legkésőbb december 3-ig adandók föl. A kiállításban csakis egyesületi tagok vehetnek részt.

Új répakiemelő és fejező eszköz. Csukorrépatermesztőink évről-évre jelentékenyen károsulnak azért, hogy a használatban levő ásók a répaknak gyakran harmadát, sőt felét is beletörlik a földbe s hogy a használatban levő késekkel gyakran egy ujnyi nagyság helyett három-négy ujnyit is lemetszenek a tisztítók. Ezeket a káros kelmellenségeken óhajtott segíteni Réthy László körösszakáli lakos a csukorrépa kiemelésére és fejezésére szolgáló eszköznek az elkészítésével, a melyet, miután három uradalomban kipróbáltak, a feltaláló már szabadalomra be is jelentett. A két darabból álló eszköz a répát könnyen, teljes egészében (tehát nem beletördelve) emeli ki a földből, a fejezővel pedig épp annyit lehet ülvé, kényelmesen lemetszeni, hogy semmi kárba nem megy a répából; dolgozni olyan gyorsan lehet mindenikkel, a milyen gyorsan csak akar és bir egy-egy ember. A gazdaközönségnek ajánljuk kipróbálásra ezt az ügyesnek mutatkozó találmányt, a melyet, ha erre a jogot a feltalálót megszerzik, saját kovácsmesterükkel házilag gyorsan és olcsón előállíthatnak.

Szerkesztői üzenetek.

H. T., Kula. A Rácz-család nem mostanában, hanem 1655-ben nyert címeres nemeslevelet *tövési* előnévvel. A család Temes és Biharmegyéből 1860-ban telepedett meg Bácsmegeyében.

D. K., Baja. Ha a hivatalos igazolvánnyal együtt beküldi, akkor szívesen adjuk át, — föltéve, hogy abban az időben itt lesz.

T., Szenttamás. A ujvidéki gör. kel. püspök 1854-ben született, tehát 69 éves.

Z. M., Zenta. A vármegyei közgyűlés című tudósításunkban megtalálja.

D. I., Zombor. A mozgalmat megindították. De még nem érkeztek Budapestre. A fenforgó viszonyok közt biztató ígéretek nem igen van kilátás.

Dr. J. J., Zenta. Szerkesztőnk sajnálja, hogy látogatása idején nem volt otthon. A legbiztosabban d. e. 9 óráig és d. u. 2-1/2 óra közt található.

V. K., Bpest, Attilakörut 51. A kiadások olyan nagyok és sokoldalúak voltak, hogy nem merünk róluk számlát küldeni.

G. J., Palánka. A mellékeltnek jelzett írásminta nem volt a levélben. De különben is a nyomda technikai beosztásától függ az egyes betűfaj használata. Híreket is kérünk. Hiszen ott van esemény bővíben.

Dr. St. Gy., Bpest, honv. min. Dr. B. ügyére néhány nap múlva visszatérünk.
-Szegény ember boldog ember.- Nem közölhetjük.

S. Gy., Topolya. Átadtuk.
N. N. T., Gilád. A másik is mielőbb sorra kerül. F. urat működéséről ismerjük.

S. S., Zágráb. Gr. P. ezen a héten nem volt található, tehát nem is tudhattuk meg a dolog állását. Az ilyen ügyet nem lehet siettetni. Most már automatikusan megy. Mihelyt bekövetkezik a döntő fordulat azonnal értesíteni fogjuk.

W. I., Cservenka. Arra az időre nem vettük kézhez.

L. Gy., Kucora. 8-10 napon belül.
R. M., Baja. Ugy lesz, amint ön írja.

„Otthon“-szálloda Ada tulajdonos: Nagy Gergely.

Igen látogatott hely, legújabb modern berendezéssel.

Kényelmes **szobák**; jó és olcsó **étkezés**; gondos kiszolgálás.

Birtokeladás.

Néhány száz hold, legközelebb **lecsapolás alá kerülő vízesterületet**

súlyos anyagi helyzete miatt — bámulatos olcsón

elad

Körtés község.

A talaj felszine barnaszékes keverék, mely lecsapolás után hatványozott értékű — kítűnő cukorrépa és kukoricatermő — földde válik.

Értekezhető csakis a
2—1 **községi jegyzővel.**

Temerin község előljárósága.

4841. szám/1913.

Pályázati hirdetmény.

Temerin községben 730 korona évi fizetés és 204 korona évi lótarási átalány, egyenruha és felszereléssel javadalmazott

lovasrendőri állásra

pályázatot hirdetünk. A megválasztandó lovasrendőr szolgálati lovát sajátjából köteles beszerezni.

Pályázati határidő 1913. évi december hó 12-ik napja.

Temerin, 1913. évi november hó 19-én.

Vermes Vince
jegyző.

Tóth József
bíró.

Ada község előljáróságától.

6005./kig. 1913. sz.

Árverési hirdetmény!

Ada község előljárósága közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező 3 (három) drb.

nyugati faj tenyész bikát

folyó évi december hó 5-én d. e. 9 órakor a vásártéri bikaistálló épületnél nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladja.

Ada, 1913. évi november hó 20-án.

2—1 **Előljáróság.**

2527/1913.

Pályázati hirdetmény.

Bátmonostor községben évi 1000 korona fizetéssel javadalmazott

segédjegyzői állásra

ezenel pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám 1913. évi december hó 15-ig nyújtsák be.

Baja, 1913. évi november 3-án.

Vojnich Máté
főszolgabíró.

4420/913. szám.

Fűz- és nyárfa eladás tövön.

Az **apatini m. kir. erdőhivatalhoz** tartozó bezdáni m. kir. erdőgondnokság kerületében lévő alább felsorolt vágásterületeken álló

fűz- és nyárfaanyag

tuskóirtási kötelezettség nélkül, a vágásterületeken álló tölgy- és szilfatörzsek visszahagyásával — zárt írásbeli ajánlatok útján kerül eladásra:

1. Monostorszegi Sziga 124.30 holdas vágás kikiáltási ára 29.631 korona.

2. Monostorszegi Sziga 132.70 holdas vágás kikiáltási ára 35.735 korona.

Az írásbeli ajánlatok legkésőbbben folyó évi **december hó 22-ik** napjának délutáni 4 óráig nyújtandók be az apatini m. kir. erdőhivatalhoz, ahol az a következő napon délelőtt 10 órakor nyilvánosan felbontatni fognak.

Az eladási feltételek, az ajánlati úrlapok és borítékok az apatini erdőhivatalnál szerezhetők meg.

Apatinban, 1913. november hóban.

M. kir. Erdőhivatal.

Nemzeti szálloda Bácsalmás

Bérlők: **Hupfer Testvérek.**

A felsőbácska legjobban látogatott szállodája. — Olcsó árak. — Gondos kiszolgálás. — Étterem és kávéház.

WEISZ LEÓ hitelügyi irodája Szabadka.

Közvetíték Pénzkölcsönt

ház és földbirtokokra, tisztviselők fizetésére, örökségekre és haszonélvezetekre. Tisztviselők kölcsöneit konvertálom. Házak vételét és eladását közvetítem. Házasságokat közvetítek

Személyesen eljövök.

7732 ex 1913.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogvármegye topolyai járásába tartozó 5052 lelket számláló **Pacsér** nagyközségben lemondás folytán üresedésbe jött

községi orvosi állásra

pályázatot hirdeték.

Az állás javadalmazása az 1908. évi XXXVIII. t. cz. alapján 1600 korona törzsfizetés, négyszer 5 évenként esedékes 200 korona korpótlék, lakáspénz szabályrendelet alapján 550 korona, ugyszintén a szabályrendelet alapján látogatási, halottkémlési díjak és utiátalány.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az 1908. évi XXXVIII. t. cz. 7. §-a értelmében felszerelendő kérvényüket hozzám f. évi **december 20-áig** nyújtsák be.

A választás kitűzése iránt utólag fogok intézkedni.

Topolya, 1913. november 24.

Dr. Fratricsevits István

2—1 **főszolgabíró.**

Méz Kitűnő, tisztán kezelt **CSEMEGE-MÉZET** szállít 5 kg-ros postabördönrel, bérmentve utánvétellel 9 koronáért, **szatmári Szabó István méhésze, Pankota.**

Vig Emil
„Casinó“ szállodája
Palánkán

egészséges, kényelmes és olcsó szobákkal rendelkezik

Az egész vármegye tudja már,

hogyan

Soós Károly

artézi fürdője

Óbecsén

az egészségesnek és a betegek egyaránt kincset ér.

Üdit, frissít, erősít! Az elpetyhült testben az elsőfürdés után friss vér kering.

Gőz- és kádfürdők. Tiszta, csinos, új berendezés.

Kedvezményes jegyek! A legjobb időbeosztás

DIÓ
feltört

egy 5 kilós csomag
10 korona 62 fillér
postán utánvétellel. Cím:
Magyar Kereskedelmi részvénytársaság Gyöngyösön.
15-15

Butorozott szoba,

tiszta, féregmentes olcsón kiadó.
Különösen alkalmas bácskaiaknak, kik rövidebb időre Budapestre rándulnak
Budapest, Erzsébetkörút 29 III. 28

MÁROSI ELEK ÉS TÁRSA
CIPŐPARTI

KERESKEDÉS

UDAPEST, VI. ker. Anker-köz 24-25. sz.
(Király-utca és Váci-körút közt.)
— Nagyban és kicsinyben — 1-4
férfi, női és gyermekcipők óriási választékban.
Állandó raktár angol- és francia-cipőkben.

Eladó tejcsarnok.

Tejcsarnok összes berendezéssel, csak 3 év óta működésben levő **Alfaseptorral** (Laval), tejtisztító készülékkel és minden egyéb modern készülékkel **teljesen jókarban** jutányosan eladó.

Bővebbet **Tóth András**
1-4 Zsabya.

Pallas lexicon
és egyéb műveket **veszek**

Ajánlatok H. N. jeligére „**Bács-megye**“ kiadóhivatala **Budapest, Teréz-körút 2.**
9-10

Makulatura
(újságpapíros) eladó
100 kg-ros 11 kor. ab **budapesti** hajó — vagy vasutállomás.
Bővebbet „**Bács-megye**“ kiadóhivatala (**Budapest, Teréz-körút 2.**)
9-10

ÓH JAJ!

Meglojt ez az átkozott köhögés!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyálkásodás ellen elismert **gyors és biztos** hatásúak

EGGER mell-pasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek
Doboza 1 és 2 korona.

●●● Próbadoz 50 fillér. ●●●

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Gyár és főtisztítási hely:

EGGER A. FIA,

— cs. és kir. udvari szállító, **BÉCS.** —

Kapható: Szabadkán: Bányász Gyula, Décsi Dezső, Décsi Jenő, Hoffmann J., Illés Antal, Langhof O. örökösei, Szilberleithner Ferenc, Schwarz Illés urak gyógyszerárakban, Wachsmann Jenő és Társa urak drogériájában. Csantavéren: Basch Armin gyógyszerész úrnál, Csurogon: Földes Ferenc gyógyszerész úrnál, Pálcson: Szigethy Béla gyógyszerész úrnál.
6-14

ÉLJEN!

EGGER-mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

A világon létező bármely gyártmányu

Zongora és Pianino

nálunk 150 koronával olcsóbb, mint bármely budapesti vagy bécsi cégnél, készpénzért és részletfizetésre

HAAS és WEISZ

zongoratermei **BAJA**

Főtér, a városháza és Nemzeti-szálloda között. ≡ Telefon-szám 143.

A világhírű Stingl és Hoffmann & Cerny zongoragyárak vezérképviselte.

Harmonium, cimbalom és használt zongorákat eladunk, becserélünk és bérbeadunk. 15-26

HIVATALOS

bélyegzőket pecsétnyomókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-bélyegzőgyár és intézet

GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körút 17. sz.

A Bácsmegyei Gazdaszövetség székeltője.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

Hoffman Mihály Özvegye

== lakásberendezési vállalata ==
SZABADKÁN.

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

GÖZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: szerdán egész nap, hétfőn, pénteken délután fél 2 órától 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják.
A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

KOHN ARNOLD

sirkóraktára

Budapest, VII., Károly-körút 15.

Telefon (interurban) 18-76.

Ajánlja állandóan nagy raktárát siremlékekben a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Rajzok és költségvetések díjmentesen.

TRAPPISTA sajt

apró kerekben, legfinomabb minőségben
== kilója 2.60 fillér. ==

EMENTHALI sajt

szép és jóízű, Gádor községben készült
== kilója 2.20 fillér. ==

Márián Györgynél Gádor (Bácsmegeye)

A 4 kilót meghaladó rendelések ugyanezen árban postadíjmentesen küldetnek.

Friss teavaj és tyúktojás

legolcsóbban itt kapható.

„Bácsmegeye“

Lapvezér:

borsodi és katymári

Latinovits Pál,

ny. főispán, orsz. képviselő.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A „Bácsmegeye“ a 850.000 lakost számláló Bács-Bodrog megyének **legelterjedtebb** lapja. Mindenütt található, ahol a megyei közügyekért érdeklődnek.

A „Bácsmegeye“ a legalkalmasabb hirdetési organum, mert a vevőközönség olvassa s így a hirdetés eredménnyel jár.

Érdeklődőknek a kiadóhivatal

BUDAPEST, Teréz-körút 2. sz.

ad bővebb felvilágosítást.